

U K Ł A D

między Rzeczypospolitą Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej granicy państwowej, podpisany w Zgorzelcu dnia 6 lipca 1950 r.
(Ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 28 października 1950 r. — Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 465).

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

B O L E S Ł A W B I E R U T

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu szóstym lipca tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego roku podpisany został w Zgorzelcu Układ między Rzeczypospolitą Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej granicy państwowej o następującym brzmieniu dosłownym:

U K Ł A D

A B K O M M E N

między Rzeczypospolitą Polską
a Niemiecką Republiką Demokratyczną
o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko-niemieckiej
granicy państwowej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent
Niemieckiej Republiki Demokratycznej

zwischen der Republik Polen und der Deutschen
Demokratischen Republik über die Markierung der fest-
gelegten und bestehenden polnisch-deutschen
Staatsgrenze.

Der Präsident der Republik Polen und der Präsident
der Deutschen Demokratischen Republik

pragnąc dać wyraz woli utrwalenia pokoju po-
wszechnego i chcąc przyczynić się do wielkiego dzieła
zgodnej współpracy mięiących pokój narodów,

zważywszy, że współpraca ta między narodem
polskim i niemieckim stała się możliwa dzięki rozgro-
mieniu niemieckiego faszyzmu przez Z. S. R. R. i postę-
pującemu rozwijowi sił demokratycznych w Niem-
czech — oraz

chcąc po tragicznych doświadczeniach hitleryzmu
stworzyć niewzruszone podstawy dla pokojowego
i dobrosąsiedzkiego współżycia obu narodów,

pragnąc ustabilizować i umocnić wzajemne sto-
nunki w oparciu o porozumienie poczdamskie, ustalające
granice na Odrze i Nysie Łużyckiej.

realizując postanowienia warszawskiej deklaracji
Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i Delegacji Rządu
Tymczasowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej
z dnia 6 czerwca 1950 r.,

uznając ustaloną i istniejącą granicę jako nienaru-
szalną granicę pokoju i przyjaźni, która nie dzieli, lecz
łączy oba narody —

postanowili zatrzymać niniejszy Układ i mianowali swych
Pełnomocników:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Pana Józefa Cyrankiewicza, Prezesa Rady Ministrów
Pana Stefana Wierblowskiego, Kierownika Minister-
stwa Spraw Zagranicznych

Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej
Pana Otto Grotewohla, Prezesa Rady Ministrów
Pana Georga Dertingera, Ministra Spraw Zagranicznych,
którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych
za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się
na następujące postanowienia:

A r t . 1.

Wysokie Układające się Strony zgodnie stwierdzają,
że ustalona i istniejąca granica, biegnąca od Morza
Bałtyckiego wzdłuż linii na zachód od miejscowości
Swinoujście i dalej wzdłuż rzeki Odry do miejsca, gdzie
wpada Nysa Łużycka, oraz wzdłuż Nysy Łużyckiej
do granicy czechosłowackiej, stanowi granicę państwową
między Polską a Niemcami.

A r t . 2.

Polsko-niemiecka granica państrowa, wytyczona
w myśl niniejszego Układu, rozgranicza również w linii
prostopadłej przestrzeń powietrzną, morską i wewnętrzne
ziemi.

A r t . 3.

Dla wytyczenia w terenie polsko-niemieckiej
granicy państowej, wymienionej w art. 1, Wysokie
Układające się Strony powołują Mieszana Komisję
Polsko-Niemiecką z siedzibą w Warszawie.

Komisja ta składa się z ośmiu członków, z których
czterech mianuje Rząd Rzeczypospolitej Polskiej
i czterech Rząd Tymczasowy Niemieckiej Republiki
Demokratycznej.

geleitet von dem Wunsche, dem Willen zur Fest-
igung des allgemeinen Friedens Ausdruck zu verleihen
und gewillt einen Beitrag zum grossen Werke der
einrächtigen Zusammenarbeit friedliebender Völker zu
leisten,

in Anbetracht, dass diese Zusammenarbeit zwischen
dem polnischen und dem deutschen Volke dank der
Zerschlagung des deutschen Faschismus durch die
UdSSR und dank der Entwicklung der demokratischen
Kräfte in Deutschland möglich wurde — sowie

gewillt, nach den tragischen Erfahrungen aus der
Zeit des Hitlersystems eine unerschütterliche Grundlage
für ein friedliches und gutnachbarliches Zusammenleben
beider Völker zu schaffen,

geleitet von dem Wunsche, die gegenseitigen Be-
ziehungen in Anlehnung an das die Grenze an der Oder
und Lausitzer Neisse festlegende Potsdamer Abkommen
zu stabilisieren und zu festigen,

in Durchführung der Bestimmungen der Warschauer
Deklaration der Regierung der Republik Polen und der
Delegation der Provisorischen Regierung der Deutschen
Demokratischen Republik vom 6 Juni 1950,

in Anerkennung, dass die festgelegte und bestehende
Grenze unantastbare Friedens- und Freundschafts-
grenze ist, die die beiden Völker nicht trennt, sondern
einigt —

haben beschlossen, das vorliegende Abkommen abzu-
schliessen und zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Der Präsident der Republik Polen
Herrn Józef Cyrankiewicz, Ministerpräsidenten
Herrn Stefan Wierblowski, Leiter des Ministeriums für
Auswärtige Angelegenheiten

Der Präsident der Deutschen Demokratischen Republik
Herrn Otto Grotewohl, Ministerpräsidenten
Herrn Georg Dertinger, Minister für Auswärtige Ange-
legenheiten
die nach Austausch ihrer in guter und gehöriger Form
befundenen Vollmachten über folgende Bestimmungen
übereingekommen sind:

A r t . 1.

Die Hohen Vertragschliessenden Parteien stellen
übereinstimmend fest, dass die festgelegte und bestehen-
de Grenze, die von der Ostsee entlang die Linie westlich
von der Ortschaft Świnoujście und von dort entlang den
Fluss Oder bis zur Einmündung der Lausitzer Neisse
und die Lausitzer Neisse entlang bis zur tschechoslowa-
kischen Grenze verläuft, die Staatsgrenze zwischen
Polen und Deutschland bildet.

A r t . 2.

Die laut vorliegenden Abkommen markierte pol-
nisch-deutsche Staatsgrenze grenzt in vertikaler Linie
auch den Luft — und Seeraum sowie das Innere der
Erde ab.

A r t . 3.

Zwecks Markierung im Terrain der im Art. 1 ge-
nannten polnisch-deutschen Staatsgrenze berufen die
Hohen Vertragschliessenden Parteien eine gemischte pol-
nisch-deutsche Kommission mit dem Sitz in Warszawa.

Diese Kommission besteht aus acht Mitgliedern, von
denen vier von der Regierung der Republik Polen und
vier von der Provisorischen Regierung der Deutschen
Demokratischen Republik ernannt werden.

A r t . 4.

Mieszana Komisja Polsko - Niemiecka zbierze się nie później niż w dniu 31 sierpnia 1950 r. celem podjęcia czynności, wskazanych w art. 3.

A r t . 5.

Po dokonaniu wytyczenia w terenie granicy państowej Wysokie Układające się Strony zawrą akt o wykonaniu wytyczenia państwowej granicy między Polską a Niemcami.

A r t . 6.

W wykonaniu wytyczenia polsko - niemieckiej granicy państwowej Wysokie Układająca się Strony zawrą porozumienia: w sprawie przejść granicznych, małego ruchu granicznego i żeglugi na wodach pasa granicznego.

Porozumienia te będą zawarte w ciągu miesiąca po wejściu w życie wymienionego w art. 5 aktu o wykonaniu wytyczenia państwowej granicy między Polską a Niemcami.

A r t . 7.

Układ niniejszy podlega ratyfikacji, która powinna nastąpić w terminie możliwie najkrótszym. Układ wejdzie w życie w chwili wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która odbędzie się w Berlinie.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali Układ niniejszy i zaopatrzyli go swoimi pieczęciami.

A r t . 8.

Sporządzono dnia 6 lipca 1950 r. w Zgorzelcu w dwu egzemplarzach, każdy w języku polskim i niemieckim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

Z upoważnienia

Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

L. S.

(—) J. Cyrankiewicz
(—) Stefan Wierblowski

Z upoważnienia

Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej

L. S.

(—) O. Grotewohl
(—) G. Dertinger

Po zaznajomieniu się z powyższym Układem uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 25 listopada 1950 r.

L. S.

A r t . 4.

Zwecks Aufnahme der im Art. 3 bestimmten Tätigkeit wird die gemischte polnisch-deutsche Kommission spätestens bis zum 31 August 1950 zusammentreten.

A r t . 5.

Nach Durchführung der Markierung der Staatsgrenze im Terrain werden die Hohen Vertragschliessenden Parteien einen Akt über die Ausführung der Markierung der Staatsgrenze zwischen Polen und Deutschland abschliessen.

A r t . 6.

In Ausführung der Markierung der polnisch-deutschen Staatsgrenze werden die Hohen Vertragschliessenden Parteien Vereinbarungen betreffs der Grenzübergänge, des lokalen Grenzverkehrs sowie der Schifffahrt auf den Grenzgewässern abschliessen.

Diese Vereinbarungen werden innerhalb eines Monats nach Inkrafttreten des im Art. 5 genannten Aktes über die Ausführung der Markierung der Staatsgrenze zwischen Polen und Deutschland abgeschlossen werden.

A r t . 7.

Das vorliegende Abkommen unterliegt einer Ratifikation, die in möglichst kürzester Frist stattfinden soll. Das Abkommen tritt in Kraft mit dem Austausch der Ratifikationsurkunden, der in Berlin stattfinden wird.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten dieses Abkommen unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

A r t . 8.

Ausgefertigt am 6 Juli 1950 in Zgorzelec in zwei Urschriften, beide in polnischer und deutscher Sprache, wobei beide Wortlauten die gleiche Gültigkeit haben.

In Vollmacht
des Präsidenten der Republik Polen

L. S.
(—) J. Cyrankiewicz
(—) Stefan Wierblowski

In Vollmacht
des Präsidenten der Deutschen Demokratischen Republik

L. S.
(—) O. Grotewohl
(—) G. Dertinger

(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

(—) J. Cyrankiewicz

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) w z. St. Skrzeszewski